№ 200 Czwartek dnia 30 Października 1919 roku. Rok I

Kurjer Częstochowski

PRENUMERATA MIEJSCOWA WYNOSI
miesięcznie 6.00 mk. z odnoszeniem 6.50, poczta 6.50
Adres Redakcji i Administracji
CZĘSTOCHOWA I., uP. MARJI 41. TELEFON № 4.

Redakcja przyjmuje interesantów codziennie od godziny 10—3 po południu.
Nadesłanych rękopisów, z wyjątkiem zastrzeżonych, Redakcja nie zwraca.
Cena numeru pojedyńczego 30 fen.

CENA OGŁOSZEN.
Pierwsza strona za wiersz jednoszpaltowy lub jego miejsce 2.00 fen., druga i trzecia 1.50 fen., czwarta 0.75 fen. za wiersz petitowy.
Ogłoszenia w tekści przed kroniką i pod telegramami 2 mk za wiersz. Nekrologi mk. 1.50 za wiersz, Drobne ogłoszenia po 20 fen. za wyraz.

Uchwały Zjazdu Zw. Lud.-Nar.

Zjazd dwudniowy Związku Ludowo-Narodowego stał się wybitnym momentem w naszem życiu społeczno-politycznem.

Osiem tysięcy delegatów, którzy stawili się na zjazd stwierdziło wymownie że Związek Ludowo-Narodowy, który w Sejmie stoi na gruncie interesów narodowych a nie klasowych lub stanowych kroczy po słusznej drodze i zgodnie z wolą olbrzymiej większości narodu.

Zjazd uchwalił następującą rezolucję:

1) Zjazd stwierdza z radością, że zamach na bezpieczeństwo państwa i na spokojny rozwój pracy wytwórczej, który czynniki rozkładowe w społeczeństwie naszem wykonać usiłowały za pomocą strajku rolnego oraz propagandy za strajkiem kolejowym i powszechnym, został udaremniony dzięki stanowczej postawie opinji publicznej.

Zjazd wita z zadowoleniem energiczną postawę rządu, który słusznie liczył na poparcie opinji w stłumieniu ruchu wywrotowego i zakusów rewolucyjnych i wyraża nadzieję, że rząd wytrwa w tej postawie i pod żadnym naciskiem się nie ugnie.

Zjazd wzywa rząd, aby ani jednego Polaka, który służył bolszewikom lub Niemcom za czasów okupacji, na urzędy nie przyjmował, a takich co są, usunął. Zjazd domaga się, aby rząd surowo wystąpił przeciw tym, którzy zwalczają Sejm

2) Zjazd wzywa rząd, by gospodarzom wiejskim nie robił żadnych utrudnień przy dokupywaniu gruntów z folwarków za własne pieniądze i nie krępował ich ograniczeniami, oraz by pomagał kredytem na kupno gruntu i zaprowadzenie nowych drobnych gospodarstw tym rolnikom, którzy własnych środków nie posiadają.

3) Zjazd zwraca się do społeczeństwa z gorącem wezwaniem, by udzieliło jaknajenergiczniejszego czynnego poparcia organizacjom narodowym, przygotowującym propagandę na ziemiach poddanych plebiscytowi. Przynależenie tych ziem do Polski jest bezwzględnym warunkiem pełnej jej niepodległości, wynik zaś walki od naszej zależy woli i pracy, od naszej ofiarności i rzutkości. To też nakazem być musi dla każdego obywatela, rozumiejącego swe obowiązki wobec Ojczyzny, że każdy z nas bez wyjątku winien ręki przyłożyć do dzieła zwycięstwa, czy to spiesząc organizacjom narodowym z materjalną pomocą, czy też oddając im pracę swą na usługi.

4) Zjazd stwierdza jednomyślność narodu w żądaniu natychmiastowego i ostatecznego przez konferencję pokojową rozstrzygnięcia sprawy Galicji wschodniej. Naród polski nie spocznie, póki kraj ten przez wieki w skład państwa polskiego wchodzący, krwią polską i potem naszym użyźniony nie stanie się znowu Rzeczypospolitej częścią składową.

Także ziemie nasze kresowe, na północ od Galicji wschodniej położone zostały orężem polskim wyzwolone. Oręża tego Polska nie złoży, aż to, co waleczność jej synów odzyskała, nie będzie utrwalone aktem międzynarodowym. Jest obowiązkiem stanowczym Sejmu i rządu iść za głosem ludności ziem naszych wschodnich, za głosem, domagającym się pełnego ich z resztą Ojczyzny zjednoczenia, a nie połączenia ich z Polską węzłem tylko federacyjnym.

5) Fundamentem polskiej polityki zagranicznej musi być jaknajściślejszy trwały sojusz z państwami sprzymierzonemi, których zwycięstwo powaliło Niemcy, najgorszego naszego wroga. Sojusz ten jest tem większą, koniecznością, że mimo klęski Niemiec na placu boju, nie przestało zgoła istnieć niebezpieczeństwo niemieckie, zagrażające niepodległości polskiej zarówno, jak wogóle pokojowi powszechnemu. Na niebezpieczeństwo to skierowaną być musi jaknajbardziej baczna uwaga naszej opinji publicznej oraz rządu, którego szczególnym obowiązkiem jest zachowanie obecnie w pertraktacjach polsko-niemieckich w Berlinie największej czujności i twarde obstawanie przy warunkach pokoju wersalskiego. Wszelka w tej mierze słabość i ustępliwość zostałaby przez opinję publiczną potępiona bezwzględnie.

6) Zjazd, uznając potrzebę istnienia w Polsce, jednego wielkiego stronnictwa narodowego, wzywa Radę naczelną Związku Ludowo-Narodowego, aby dążyła do porozumienia ze wszystkiemi stronnictwami bliskiem sobie programem, celem wytworzenia takiego jednego stronnictwa ogólnonarodowego na obszarze całej Polski.

Również na wniosek delegata Białowąsa z Tarnopolskiego zjazd uchwalił rezolucję w sprawie Galicji wschodniej.

Magistrat m. Częstochowy

zawiadamia, że zapisy na udział w konsorcjum dla sprowadzania węgla samochodami do miasta w 1-szym dniu osiągnęły sumę 201.000 marek. Zapisy trwają dalej i są przyjmowane w Magistracie w Sekretarjacie (pokój nr. 11).

W interesie samych mieszkańców pożądany jest najliczniejszy udział zapisujących się.

MAGISTRAT

Zajęcie Torunia.

Wojska polskie wkroczyły do miasta 25 b. m.

Telegram własny „Kurjera Częstochowskiego".

SOSNOWIEC, 29.10 „Iskra" otrzymała depeszę Biura Wolffa które donosi:

W dniu 25 bm. wojska polskie wkroczyły do Torunia.

Toruń będzie stolicą województwa pomorskiego.

Dla czego o tak niesłychanie doniosłym dla całej Polski fakcie dowiadujemy się ze źródeł niemieckich? Czy istotnie nasza agencja telegraficzna, zwana polską, nie otrzymuje od rządu naszego żadnych informacji — Przyp. Red. „Kurjera".

Straszliwe położenie finansowe Niemiec.

Budżet na r. 1919 wynosi 58 miljardów.

Telegram własny „Kurjera Częstochowskiego."

BERLIN, 29.10 Na posiedzeniu rady państwa pod przewodnictwem Noskego omawiano sytuację finansową Niemiec.

Długi państwa wzrosły w ciągu jednego roku o 40.9 miljardów marek, suma ogólna długów wynosi 172 miljardy mk., na dn. zaś 1 kwietnia dojdzie do 204 miljardów.

Minister finansów zakomunikował, iż budżet na r. 1919 wynosi w wydatkach i dochodach

okrągłe 58 miljardów marek

i że podobny budżet jest pierwszym na kuli ziemskiej.

Sytuacja w Rosji.

Telegram iskrowy sowietów.

MOSKWA. 28 10 Tel. wł. Urzędowo donoszą:

Telegramy iskrowe zagraniczne rozpowszechniają nieprawdziwe wieści o sytuacji w Petersburgu i twierdzą, że komunikacja Petersburga z Moskwą została przerwana.

Wieści te są fałszywe. Sytuacja polityczna i militarna republiki sowietów jest dobra i polepszyła się znacznie skutkiem sukcesów, odniesionych nad Denikinem.

W zatoce Fińskiej panuje pokój. Pomimo ciężkiego położenia w Petersburgu niema co mówić o upadku miasta. Przeciwnie, cała ludność miasta i okolicy spieszy do obrony „czerwonej stolicy."

Pokojowe kroki w Rosji.

BERLIN, 28.10 Tel. wł. Prasa berlińska dowiaduje się, że Anglja zamierza zaproponować rządowi sowietów, by uznał prawne przedstawicielstwo Rosji, któreby ustanowiło rząd. Jest to jedyna i ostatnia możliwość rozwiązania pokojowego sprawy rosyjskiej.

TELEGRAMY

Echa sensacyjnej afery przemytniczej.

WARSZAWA — W kuluarach sejmowych żywo omawiają fakt, iż łącznie z wykryciem słynnej afery przemytniczej odwiedził marszałek Trąmpczyński, z pod sekretarzem stanu Skrzyńskim, przedstawiciela misji francuskiej. Przebieg konferencji jest okryty tajemnicą.

KOMUNIKAT POLSKI.

WARSZAWA, 28.10. Najświeższy komunikat sztabu generalnego donosi:

Front litewsko-białoruski:

Wzdłuż Dźwiny na odcinku na zachód od Dryssy silny ogień piechoty.

Na całym froncie silna działalność patroli wywiadowczych.

HALLER, pułkownik

OGŁOSZENIE.

Państwowy Urząd Węglowy

podaje do wiadomości swych odbiorców, że wobec podwyższenia przez Radę Narodową w Cieszynie od dnia 10 października r.b. cen węgla i koksu z Zagłębia Cieszyńskiego, ceny te wynosić będą:

Gruby, kostki i orzechy — —	mk. 136 —
Pospółka i miał — — — —	„ 125 —
Koks lejarski — — — — —	„ 204 —

za 1 tonnę franco stacje Pietrowice lub Cieszyn.

Ceny powyższe z doliczeniem 10 proc. podatku komunalnego za wyjątkiem koksu, od którego podatku tego nie pobiera się, obowiązują od dnia 10 października,

Warszawa, dnia 20 | 10—1919 r.

Kiedy traktat uprawomocni się.

Zaprzeczenie prasy francuskiej.

(Kor. wł. „Kurjera Częstochowskiego").

PARYŻ—Prasa francuska zaznacza, iż dzienniki niemieckie źle zrozumiały prawo z dnia 24 bm.

Prawo to głosi, iż we Francji został zniesiony stan wojenny, ale bynajmniej nie został zniesiony stan wojenny, ale bynajmniej nie został zniesiony stan wojenny z niemcami, a więc i traktat nie uprawomocnił się jeszcze.

Dziennik „Bon soir" donosi, iż na zebraniu czwartkowem Rady pięciu postanowiono, by traktat z niemcami nie był ogłaszany za prawomocny przed 20 listopada.

W dniu ogłoszenia prawomocności musi wyjechać do Niemiec 15 komisji i rozpocząć pracę, co wymaga pewnych przygotowań. Jednocześnie jest nadzieja że do tego terminu nastąpi ratyfikacja traktatu przez Stany Zj.

Pod Petersburgiem przemówiły ciężkie działa.

PARYŻ— Iskrowo donoszą z Rewla, że atak Judenicza na Petersburg znowu się rozpoczął. Odwrót armji północno-zachodniej w ostatnich dniach spowodowany był wyczekiwaniem na przybycie ciężkich armat.

Zamach na prezydenta Szwajcarji.

HAGA—„New York Herald" donosi, z Bazylei, że na prezydenta szwajcarskiej Rady związkowej wykonano zamach.

Zamachu dokonał człowiek pewnej grupy politycznej w Szwajcarji, która sprze

ulica Panny Marji № 27. **Teatr „ODEON"** ulica Panny Marji № 27.

Od soboty 25 października i dni następnych. 1-sze amerykańskie epokowe arcydzieło kinematograficzne

JOANNA D'ARC

Potężna tragedja dziejowa w 8 wielkich aktach z współczesnym prologiem i epilogiem.

W roli tytułowej, głośna z talentu i urody, artystka amerykańska Geraldina Farrar

Prolog i epilog dzieje się w okopach francuskich podczas Wielkiej Wojny Wszechświatowej

Rekord techniki kinematograficznej. Stutysięczne tłumy. Wielkie Wojny średniowieczne. Koszt wystawienia obrazu wyniósł kilkanaście miljonów dolarów.

Obraz ten przewyższa wszystko co dotąd ukazało się na ekranie.

3 przedstawienia dziennie: o godz. 5 ej, 7 ej i 9 ej wiecz. W sobotę i niedzielę dodatkowe o godz. 3-ej po poł. Bilety można nabywać wcześniej gdyż wszystkie miejsca numerowane.

Z powodu kolosalnej dzierżawy obrazu ceny miejsc na ten obraz unormowano jak następuje:

Krzesło parterowe . . 1—3 rzędu mk. 3.00	Krzesło parterowe . 13—18 rzędu mk. 4.50	Galeria . . . . . mk. 2.50	
„ „ . . 4—6 „ „ 3.50	Miejsce w loży parterowej . . . „ 5.00	WSZYSTKIE KRZESŁA NUMEROWANE.	
„ „ . . 7 12 „ „ 4.00	„ „ balkonowej . . . „ 6.00		

Bilety ulgowe, i wolnego wejścia (prócz urzędowych i prasowych) na ten obraz nie ważne.

ciwia się wstąpieniu Szwajcarji do Ligi narodów.

Wszelkie stronnictwa niemieckie stanęły do walki plebiscytowej.

KATOWICE—„Berl. Tagbl." pomiesz cza korespondencję z Olsztyna na Warmji, w której podaje, że wszystkie stronnictwa niemieckie w pruskim obszarze plebiscytowym podały sobie ręce do wspólnej pracy o utrzymanie całych Prus wsch w rękach niemieckich.

Dwuizbowość w Czechach.

WIEDEN — Z Pragi donoszą, że na najbliższem zgromadzeniu, które obecnie prowadzi dyskusję nad konstytucją Czech pojawi się wniosek rządowy o dwu izbach przyszłego Sejmu czesko-słowackiego, a w szczególności wniosek domagający się wprowadzenia izby drugiej pod nazwą senatu.

Przyjęcie wniosku powyższego jest zapewnione wobec poparcia, jakie znalazł on u wszystkich grup mieszczańskich i w klubie słowackim. Także grupa ludowców czeskich oświadcza się za systemem dwuizbowym.

(Powyższa wiadomość ma pewne znaczenie także dla państwa polskiego, okazuje się bowiem, że zarówno wszystkie wzorowe republiki, jak francuska (najstarsza) i amerykańske (największa), a także większość nowszych uznają konieczność dwuizbowego systemu i nie uważają go za sprzeczny z demokracją. — Przyp. Red.)

Polska zaciąga pożyczkę w Ameryce

Wynosi ona 250 mil. dolarów.

Co mówi o pożyczce minister skarbu Biliński?

WARSZAWA—Minister skarbu Biliński zaproszonym przedstawicielom prasy udzielił informacji o pożyczce, jaką rząd polski zaciąga w Ameryce.

Umowa z konsorcjum banków amerykańskich została sfinalizowana wczoraj. Podstawą pożyczki będą kapitały rodaków naszych w Ameryce, ulokowane w papierach ameryk.

Kapitały te obliczane są przez sfery kompetentne na miljard dolarów z górą.

Rodacy nasi nabywali na znaczne sumy obligi pożyczki wojennej amerykańskiej.

Okoliczność ta bardzo ułatwia sprawę zaciągnięcia pożyczki polskiej na gruncie amerykańskim, rodacy nasi bowiem pragnęliby wymienić obligi pożyczek amerykańskich na korzystniejsze procentowo polskie.

Państwo polskie emituje 6 proc. obligi, które konsorcjum amerykańskie zamieniać będzie na obligi pożyczek amerykańskich lub sprzedawać za gotówkę na rynku ameryk.

Suma pożyczki określona jest na 250 mil. dolarów.

Cała akcja umieszczenia pożyczki polskiej na rynkach amerykańskich potrzebować będzie rok czasu i odbywać się ma pod kontrolą delegata rządu polskiego.

Pożyczka żadnych zabezpieczeń ze strony państwa wymagac nie będzie.

Z funduszów, które tą drogą otrzymamy, pokryte będą przedewszystkiem zobowiązania dotychczasowe rządu, a reszta stanowić będzie rozporządzalny fundusz skarbu państwa w bankach nowojorskich, który umożliwił poprawienie kursu naszej waluty i ułatwi dokonywanie zakupów zagranicą. Pożyczka jest na 20 lat wymagalna.

Komunikat bolszewicki.

WIEDEŃ. Bolszewicki komunikat donosi:

Nasze wojska pod Pawłowskiem prowadzą dalej ofensywę. Zajęły Białe Strugi. W obszarze Połocka odparliśmy nieprzyjaciela na 10 wiorst poza rzekę Uchocz.

Koło Kijowa i Czernihowa nie było żadnych zmian.

Koło Woroneża toczą się gwałtowne walki. Koło Kurgania wojska nasze ponowiły ataki i wzięły 500 jeńców.

Pod Petersburgiem.

ROTTERDAM—Armja Judenicza donosi o wzięciu w ciągu 8 dni 9 tysięcy bolszewików do niewoli. Forty Aleksandra i Katarzyny zdobyli z powrotem bolszewicy.

Flota angielska wtargnęła do kanału Południowego i bombarduje Oranjenbaum i Petersburg.

Nowa Rada koalicji.

ROTTERDAM—„New York Sun" donosi, że po rozwiązaniu Rady najwyższej utworzona zostanie nowa Rada, do której wejdzie 5-iu przedstawicieli wielkich mocarstw.

Zadaniem tej Rady będzie czuwanie nad wykonaniem traktatu pokojowego przez Niemcy i inne państwa.

Naczelnik państwa w Gnieźnie.

POZNAN — Naczelnik państwa wyjechał do Gniezna w towarzystwie ks. prymasa Dalbora i starosty krajowego Wyczyńskiego.

Na stacji w Gnieźnie powitał naczelnika w imieniu komitetu starosta powiatu p. Kittel. Powozem, zaprzężonym w 6 koni, naczelnik udał się na Rynek, gdzie z trybuny wygłoszono mowy powitalne.

Następnie udał się naczelnik państwa pieszo do katedry, u której bram witała go kapituła. Naczelnik państwa udał się do grobu św. Wojciecha, poczym po katedrze oprowadzał go ks. prymas.

—(o)—

DZIEN POLITYCZNY.

Agitacje czeskie na Spiszu i Orawie.

Czesi rozwinęli niebywałą agitację na obszarze plebiscytowym spisko orawskim. Rozrzucają olbrzymią ilość pism ulotnych, broszur, zohydzających Polskę, jako kraj nierządu, rządzony przez szlachtę, która nie płaci podatków, nakładając cały ciężar na chłopów.

Czesi poczęli wydawać w języku polskim pismo „Tatry"—w którem przedstawiają rzekomo straszne stosunki, panujące w Polsce, ażeby zaś ludzie nie mogli stwierdzić faktycznego stanu rzeczy nie przepuszczają mieszkańców Spisza i Orawy poza linję demarkacyjną.

Polityk węgierski o sytuacji.

Sprawozdawcy pisma „Der Abend" oświadczył pewien wybitny polityk węgierski, że czesi widzą ogromne niebezpieczeństwo dla własnej państwowości, o ile na Węgrzech nastąpi rekonstrukcja monarchji.

Polska mogłaby przyłączyć się do sojuszu z monarchją węgierską. Przeciw temu sojuszowi czesi połączyliby się z demokratyczną Austrją. Polityczne sfery czeskie sprzyjają temu planowi.

Co dzień niesie.

Samobójstwo b. adjutanta ces. Fr. Józefa,

Jak donoszą pisma wiedeńskie, w Ischlu zaszedł wypadek samobójstwa, budzący żywą sensację tak ze względu na osobę denata, jak i na okoliczności w jakich je popełniono.

Samobójcą był dawny adjutant ces. Franciszka Józefa hr. Wiktor Schafigels, 70 letni staruszek. Gdy rano służąca weszła do przedpokoju, graniczącego z sypialnią hrabiego znalazła na ubraniach jego, pozostawionych do czyszczenia kartkę z napisem: „Zawołać policję— wewnątrz trup".

Rozpoczęto poszukiwania za jakimś listem, tłómaczącym tragiczny wypadek. Wkrótce znaleziono kartkę na biurku, zawierającą tylko dwa słowa: „Początek obłąkania".

— ¤ —

Cały Petersburg— wielką twierdzą.

Do Hagi donoszą z Helsingforsu: Petersburg został zamieniony obecnie w jedną wielką twierdzę. Cała ludność miasta została powołana pod broń. Nie widać ani jednego mężczyzny nieuzbrojonego. Nawet kobiety pracują przy transportach rannych i przy sypaniu szańców.

Bataljon najmłodszych komunistów, złożony z samych chłopców od 14—16 r. życia odszedł na front, by wziąć udział w walce.

Wszelkie waśnie partyjne ustały wobec grożącego niebezpieczeństwa. Partje wszystkie zgodne są w poglądzie iż czerwony Petersburg nie może paść w ręce armji kontrrewolucyjnej. Wiele kobiet nie chce pracować po szpitalach, tylko domaga się wysłania na front. Wojska Judenicza ostrzeliwują miasto granatami, napełnionymi trującemi gazami.

---

600 aktów oskarżenia przeciw oficerom niemieckim.

Trybunał paryski zebrał materjał przeciw 600 oficerom niemieckim. Popełniali oni rozmaite zbrodnie w czasie okupacji. Między innymi Rupprecht następca tronu bawarskiego. Będą oni sądzeni z całą surowością prawa.

Jak donosi „Petit Journal" śledztwo sądowe, prowadzone przeciw oficerom i urzędnikom niemieckim, z powodu ich nadużyć w czasie wojny na terenie okupacji, dało niesłychany następujący wynik. Okazało się, że około 600 oficerów zasłużyło na to, by przeciw nim wystosować akt oskarżenia. A charakterystyczne jest ze nazwiska te spokrewnione są z najstarszemi nazwiskami z błękitnego almanachu Gothy, a są też wśród nich jednostki ze sfer byłej rodziny cesarskiej, a to z tego jeszcze okresu gdy władał despotyzm germańskiego militaryzmu, jak np. książę Rupprecht, spadkobierca i następca tronu Bawarji.

Listę tę będzie musiał najwyższy trybunał sprawiedliwości jeszcze nieco ograniczyć, zanim będzie ona zakomunikowana Niemcom, a wtedy pozostaną tylko nazwiska osób, „głównych sprawców" straszliwych zbrodni, które wszystkie — nie należy o tem zapominać, podpadają pod paragrafy ustawy karnej i sądu wojennego, ponieważ są to akty oskarżenia o naruszenia prawa publicznego.

Rządy sprzymierzone są absolutnie zgodne w tem, że w związku z klauzulami traktatu pokojowego, trzeba spełnić sprawiedliwość wobec tych, którzy zgwałcili kodeks prawny narodów cywilizowanych.

———

Łzy gorzkie płyną z powiek.

Łzy gorzkie płyną z powiek,
ból drży dokoła warg...
Jakiś jesienny człowiek
idzie przez zwiędły park.

Krwawi się zórz ulewa,
purpurą plamiąc staw,
w krąg nagie stoją drzewa
nad gęstwą zżółkłych traw.

W powietrzu drży rozłąka
i smutek trzyma straż;
jesienny czlek się błąka
zakrywszy dłońmi twarz.

Kir płaszcza swego wlecze
przez zwiędłych liści grób,
a słońca krwawe miecze
padają mu do stóp.

Łzy gorzkie płyną z powiek;
ból drży dokoła warg...
Jakiś jesienny człowiek
idzie przez zwiędły park.

G. T. H.

KRONIKA.

Zgon zasłużonej patrjotki.

We wtorek zmarła w naszem mieście ś.p. Kassylda Popławska w wieku lat 83, b. obywatelka ziemska.

Zmarła należała do tych kobiet, które życie swe poświęcają miłości Ojczyzny i rodzinie. Podczas powstania roku 1863 zawdzięczając bohaterstwu ś. p. zmarłej miasto Siematycze b. gub. grodzieńskiej uniknęło rozgromienia przez moskali i po dziś dzień mieszkańcy jego wspominają czyn zasłużonej patrjotki. Zmarła do ostatniej chwili życia swego pomagała ubogim, którzy ją też otaczali prawdziwą miłością.

Zgon ten dotknął boleśnie znanego w naszem mieście p. Bronisława Popławskiego i rodzinę jego, której też Redakcja naszego pisma przesyła wyrazy serdecznego współczucia.

Cześć pamięci polki patrjotki!

Z Rady miejskiej.

We czwartek 30 b. m. o godzinie 7-ej wieczorem odbędzie się posiedzenie Rady Miejskiej.

Ponieważ poniedziałkowe posiedzenie z powodu braku quorum nie doszło do skutku, czwartkowe posiedzenie będzie poświęcone specjalnie obradom nad budżetem.

Interpelacja p. Moczydłowskiej.

P. Moczydłowska z Częstochowy oraz Poseł Cianciara, zgłosili do ministra spraw wojskowych interpelację w sprawie zachowania się oficerów i wojskowych w pociągach osobowych. Za tło interpelacji służą wypadki, zaobserwowane przez wymienionych posłów w dniach ostatnich. Zachowanie się niektórych oficerów uwłacza, wedle informacji posłów, w wysokim stopniu taktowi towarzyskiemu, a częstokroć nawet obyczajności. Sprawa masowych podróży, jakie wojskowi poza frontem bezustannie odbywają po wszystkich linjach kolejowych, była już traktowaną na posiedzeniu komisji komunikacyjnej.

„Związek Muzyków Polskich“ w Częstochowie.

W dniu 24 ym sierpnia, na zasadzie zezwolenia władz odnośnych, odbyło się w lokalu szkoły Muzycznej L. Wawrzynowicza przy ul. Centralnej nr. 6 m 6— zebranie organizyjne, zakładającego się w Częstochowie „Związku Muzyków.“ Zebranie w znacznej liczbie osób pracujących zawodowo na polu muzyki, wybrało komitet, któryby zajął się przeprowadzeniem odpowiednich formalności

Na zasadzie tego, tutejsi muzycy pp. L. Wawrzynowicz — kierownik szkoły muzycznej, F. Witeszczak —kier. Szk. Muz, i Marja Ginter wnieśli do władz podanie o zalegalizowanie „Związku“, wraz z ustawą, na zasadzie której Związek nosić będzie tytuł „Związku Muzyków Polskich“ w Częstochowie, a należeć doń może każdy muzyk, uważający się za Polaka lub Polkę, będący obywatelem Polski.

Celem Związku będzie po za obroną interesów ekonomicznych swych członków, podnoszenie poziomu muzyki polskiej przez urządzanie koncertów, poświęconych np. Chopinowi, Moniuszce i wogóle twórcom polskim z różnych epok.

Ustawa również traktuje o kasach: pożyczkowej, zapomogowej, emerytalnej, pogrzebowej i etc. Gdy inne zawody posiadają swe zgromadzenia, to muzyka jako, jeden ze szlachetnych zawodów nie posiadała dotąd sposobności do rozwoju swego, do czego może się przyczynić zrzeszenie muzyków. Termin zebrania będzie wkrótce podany w „Kurjerze“.

„Hr. Monte Christo“ w Częstochowie.

Oczekiwany z wielkim zainteresowaniem przez bywalców teatru Paryskiego znakomity obraz „Hrabia Monte Christo“ nadszedł wreszcie do Częstochowy.

Na premjerę godnego ujrzenia arcydzieła filmowego wybierała się wczoraj liczna publiczność.

Obecnie demonstrowaną jest serja I tego wielce ciekawego obrazu, który jest dziełem B-ci Pathe w Paryżu. W obrazie występują jedynie najlepsi artyści.

Z przemysłu.

Znani w sferach kupieckich naszego miasta pp. Orłowscy założyli w tych dniach w Częstochowie w domu w Alei III 54 olejarnię, wyrabiającą pokosty najlepszego gatunku oraz wszelkiego rodzaju płyny oleiste.

Nową placówką przemysłu naszego powinny się zainteresować miasto i okolica.

✝ ś. p.

KASSYLDA POPŁAWSKA

b. obywatelka ziemska.

opatrzona św. Sakramentami zgasła we wtorek, dnia 28 października rb., przeżywszy lat 83.

Wyprowadzenie zwłok z domu przy ul. Panny Marji nr. 18 do kościoła św. Zygmunta i na cmentarz parafjalny nastąpi we czwartek dnia 30-go paźdz., o godz. 8 i pół rano.

o czem zawiadamia przyjaciół i znajomych

Rodzina.

Odzież dla żołnierzy już nadeszła.

W ostatnich dniach nadeszły z Francji do Polski pierwsze transporty ciepłych okryć na zimę dla armji polskiej.

Transporty te obejmują kilkadziesiąt wagonów kożuchów, ciepłej bielizny, chodaków, kominiarek, rękawic itp.

Dalsze transporty są zapowiedziane i mają nadejść niebawem.

Pismo młodzieży.

Ukazał się numer drugi wydawanego przez młodzież gimnazjum państwowego w Częstochowie pisma „Głos Młodzieży“. Na uwagę zasługuje artykuł ucznia kl. 7-ej W. Boguckiego p.t. „Młodzież i polityka“. Autor porusza rozsądną myśl, że młodzież szkolna nie powinna zajmować się polityką, lecz jak mówi, cały swój zapał winna zwrócić do nabycia jaknajwiększej liczby pożytecznych wiadomości, aby kiedyś na podłożu wiedzy ugruntować swe poglądy polityczne.

Z kolei.

Związek zawodowy pracowników kolejowych rozesłał do wszystkich swych kół okólnik treści następującej:

Minister kolei wydał rozporządzenie, nieuzgodnione ze Związkiem, o wypłacenie jednorazowej zapomogi dla kolejarzy b. Kongresówki z podziałem na cztery kategorje, w zależności od przepracowanego czasu, a także dla kolejarzy Małopolski w stosunku do pobieranej płacy, a nie położenia rodzinnego. Przeciw takiemu podziałowi wydział wykonawczy Związku zaprotestował i wystąpił do ministerjum kolei, komisji sejmowej, rady ministrów i naczelnika państwa o cofnięcie tego rozporządzenia i uzgodnienia go ze Związkiem.

„Niedziela bezkolejowa“.

W dn. 27 b. m. na G. Śląsku przypadła pierwsza „niedziela bezkolejowa“. Dla braku węgla sprzedaż biletów na dystans w promieniu 50 kilometrów od każdej stacji została wstrzymana, a więc tym samym zaprzestały kursować wszystkie pociągi miejscowe, spacerowe i t. p. Ponieważ ludność nie była uświadomiona co do tego zarządzenia, więc na dworcach panował ścisk i tłok nie do opisania.

Straszny wypadek.

Z Siewierza donoszą nam, iż onegdaj przy oglądaniu broni policjant miejscowy Jan Rygał postrzelił bardzo niebezpiecznie strażnika skarbowego Stachowicza, którego w stanie ciężkim odwieziono do szpitala będzińskiego.

—o—

O węgiel dla Częstochowy.

Choć kopalnie blisko, ale dowóz koleją niemożliwy. — Dlatego trzeba sprowadzać czarne djamenty samochodami. — Konsorcjum obywateli i Magistratu. — Węgiel sprzedawany będzie wszystkim mieszkańcom Częstochowy.

Jedna z najbardziej aktualnych dziś kwestji — sprawa zaopatrzenia Częstochowy w węgiel, ściągnęła we wtorek w godzinach wieczornych do sali Rady miejskiej kilkadziesiąt osób z pośród obywateli naszego miasta na zwołane przez Magistrat zebranie w tej sprawie. Przewodniczył obradom przedstawiciel

---

Mąż dwóch żon.

29) POWIEŚĆ

przez K. M

PRZEKŁAD Z FRANCUSKIEGO.

(Dalszy ciąg).

Już czas wielki, aby hrabina zajęła się swoją toaletą i wyprawą. Zapłacimy, co będzie potrzeba, aby sporządzić wyprawę w czasie jak najkrótszym.

Mikołaj Bouchard chciał wyprawić wesele, o któremby mówiono szeroko i daleko. Naprzód wielki bal, a potem ognie sztuczne i inne przyjemności.

Pan de Nancey miał wiele trudności z wytłumaczeniem panu Bouchard że wszelkie podobnie hałaśliwe zabawy nie są w modzie i że arystokratyczny ślub odbywa się zwykle bardzo cicho i skromnie.

Pan Bouchard dał się wreszcie przekonać.

— Jakto, wołał, nikt nie będzie widział ani wspaniałych karoc, ani mojej posiadłości?

— To smutno.

Paweł oświadczył, że ma zamiar zaraz po obiedzie, uwieźć swoją żonę. Co bardzo oburzyło pana Bouchard. Lepiej byłoby podobno, gdyby szanowny zięć powiedział mu o tem w ostatniej godzinie.

Nazajutrz teść odprowadził zięcia na stację kolei i przy tej sposobności wcisnął mu w rękę plikę papierów.

— Co to znaczy? zapytał Paweł.

— Drobnostka, czek do banku.

— Dlaczego mi to dajesz, kochany ojcze?

— Jako podarek ślubny.

— Ależ to do mnie nie należy.

— Przecież mi Gerard wyraźnie powiedział, że nie masz grosza.

— Ale mam kredyt.

— Ślicznie, na kredyt jednak nie da nic ani jubiler, ani bławatnik.

— Przyjmuję zatem, kiedy już tak żądasz i serdecznie ci mój teściu dziękuję.

— Ani słowa więcej, to co daję, daję bez żądania wdzięczności.

Paweł wsiadłszy do wagonu rozwinął natychmiast paczkę i znalazł w niej sto tysięcy franków.

Kiedy się to działo w Montmorency, Blanka Lizely spoczywała na łóżku, przyzywając sen nadaremnie.

Myśli paliły jej głowę.

Kochała! Kochała bez pamięci!

Uniesiona wyobraźnią wyciągnęła ramiona obnażone ku Pawłowi — niestety pochwyciła tylko powietrze i całus rozpłynął się w pustce pokoju.

ROZDZIAŁ XIV.

Życie na dwie strony.

Nazajutrz pan de Nancey urzeczywistnił swój plan, którego pomysł pierwszy zawdzięczał bytności w leśnem ustroniu u panny Lizely.

Tym sposobem dzielił swe dni między Małgorzatą i Blanką, wynajdując zawsze wyśmienite powodu, już do przybycia zbyt późno, już to odjazdu zbyt wcześnie.

W Montmorency rzeczy szły naturalnym porządkiem.

Ogłoszono zapowiedzi. Dzień ślubu został oznaczony. Żadnej przeszkody. Małgorzata naiwna i czuła, za każdym pobytem p. de Nancey okazywała mu więcej serdeczności.

Widocznie młode dziewcze oddało mu się całem sercem.

Blanka ze swej strony zakochana bez pamięci, walczyła przeciwko Pawłowi i przeciwko swej namiętności.

Drżała o siebie, obawiała się wybuchów namiętnych, trzymała Pawła w oddaleniu nie pozwalając na żadne zbliżenie.

— Dlaczego jesteś tak okrutną moja czarująca blondynko, mój śnie złoty! szeptał młody człowiek doprowadzony do ostateczności.

— Chowam się dla ciebie, odpowiadała panna Lizely i wierz mi że to równie wiele mnie kosztuje. Szanuj tę, która będzie twoją żoną; szanując ukochasz tem silniej.

Pawła gniewała ta przezorność i nie zważając na jej wzdraganie się, obejmował ramieniem — Lizely chroniła się do pokoju, prosząc hrabiego aby był rozsądniejszym.

Pan de Nancey nabrał tego przekonania że wzdraganie się Blanki jest skutkiem opóźnienia ogłoszenia zapowiedzi. Sam o tem zaczął mówić.

— Pisałem niedawno do sekretarza mera aby mi nadesłał metrykę urodzenia. W niedzielę moja kochana zaprezentujemy się w merostwie. W dwanaście dni później zostaniesz hrabiną.

Panna Lizely uśmiechnęła się.

— Hrabiną Nancey! twoją żoną mój drogi Pawle. Zdaję mi się, że nie dożyję tej błogosławionej chwili. Oby Bóg pozwolił mi abym należała do ciebie cała jak obecnie już należę sercem.

Papiery nadeszły lecz brakowało aktu zejścia rodziców. Mer więc odmówił ogłoszenia zapowiedzi. Paweł o tem dobrze wiedział. Trzeba było pisać na nowo do Normandji.

Tym sposobem zyskał znowu jeden tydzień.

Pan de Nancey był niezmiernie strapiony, tak że Blanka postanowiła ustąpić i pozwolić mu zakosztować tego co nasi przodkowie zwykli nazywać: menus suffrages.

Ale Paweł nie kontentował się taką bagatelką i panna Lizely skłonna do ustępstw, przygotowała fatalną katastrofę.

Tymczasem czas mijał.

(d. c. n.)

—(o)—

Magistratu p. M. Paciorkowski w towarzystwie asesorów pp. M. B. Hofmana i H. Markusfelda; pióro trzymał podprokurator Walosiński.

W imieniu Magistratu p. M. Paciorkowski zaznajomił zebranych z projektem utworzenia konsorcjum obywateli i Magistratu celem nabycia odpowiednich samochodów, któremi dałoby się przewozić węgiel z Zagłębia dla miasta.

Magistratowi złożoną została oferta jednej z firm polskich na dostawę samochodów ciężarowych firmy Austro-Daimler. Samochody takie nabyła cukrownia pod Wieluniem i tam też udała się delegacja rzeczoznawców z inż. B. Hłaską na czele.

Jak stwierdzono, nabywcy samochodów zadowoleni są zupełnie z ich działania. Cena jednego samochodu z trzema przyczepianemi wagonami wynosi mk. 160 tys. Ogółem jeden komplet tego rodzaju wytrzymuje obciążenie 20 tonn.

Suma potrzebna na nabycie 4 samochodów, jak projektuje Magistrat, wyniesie zatem mk. 640.000. Aby się samochód zamortyzował w ciągu pół roku koszt węgla musi wynosić około 35 mk. za korzec.

Z dalszych objaśnień dowiedzieliśmy się, że z przyznanego Częstochowie kontyngentu 600 tonn miesięcznie w październiku dostarczono koleją niecałe 200 tonn. Jak oświadczył p. M. Paciorkowski, Magistrat czuwać będzie nad tem, **by sprowadzany samochodami węgiel sprzedawany był ludności bez żadnych absolutnie wyjątków,** i że zarząd miasta przestrzegać będzie usilnie, by niemożliwem było jakiekolwiek krzywdzenie jednych obywateli kosztem innych.

Oświadczenie powyższe zasługuje na szczególne wyróżnienie.

W dalszym ciągu p. Olewiński, który od pewnego czasu sprowadza do Częstochowy węgiel samochodami, zaznajamiał zebranych z dodatniemi wynikami swego przedsiębiorstwa i zachęcał gorąco do zapisów na udziałowców konsorcjum. Przemawiali jeszcze pp. dr. St. Nowak, Pruszkowski, Cholewicki, Dużyński, Jastrzębski, Hłasko i inni, wreszcie uchwalono utworzyć konsorcjum.

Jako pierwszy udziałowiec zgłosił swój udział w sumie mk. 25 tys. p. Olewiński, a dalsze zapisy zgłosili pp. Dużyński, Jastrzębski, M. B. Hofman, H. Markusfeld, H. Uchnastowa, B. Rylski, Działach, inż. B. Hłasko, Kurpiński, Rzykiecki i inni.

Ogółem zgłoszono z górą 200 tysięcy mk. a dalsze zapisy przyjmuje Magistrat.

LEKARZ-DENTYSTA

MICHAŁ GREJNIEC

ul Panny Marji (I Aleja) № 10

Przyjmuje codz. od 9—1 i 3–7 w.

Telefon 250

Teatr „PARYSKI"

Dziś od środy 29 października r. b. rozpoczynamy pokazy I-szej serji dotychczas niewidzianego głośnego Arcydzieła filmowego francuskiej wytwórni B-ci Pathe w Paryżu p. t.

HR. MONTE-CHRISTO

w 7-miu wielkich aktach

Według nieśmiertelnego **Al. DUMASA** (ojca)

Z udziałem najwybitniejszych artystów teatru

„Vaudeville" M-lle Nelly Camson, L. Mathot, teatru „Gymnaze" L. Celas i Garat

Początek przedstawień w dni powszednie o godz. 5-ej, 7-ej i 9-ej wieczorem. W święta i niedzielę o godz. 3, 5, 7 i 9 w.

Ceny miejsc: w loży kupon 5 mk. krzesło parterowe 4 mk. miejsce na galerji 2 mk. 50 fenigów.

Bilety ulgowe i Passe-portout prócz urzędowych i prasowych na ten obraz nie ważne.

Bilety nabywać można wcześniej. Uprasza się publiczność o punktualne przybywanie.

Ogłoszenie.

Wobec likwidacji szkółek drzew owocowych Magistrat niniejszym, zawiadamia iż z dn. 15 października rb. przystępuje do ichrozprzedaży.

Zakupione drzewka winny być usunięte do dnia 1 stycznia 1920 r.

Drzewka są nieetykietowane, niewątpliwie odmian handlowych różnego wieku wzrostu, stoją w linjach i mogą być zakupione w całości, linjami lub pojedyńczemi sztukami.

Szkółki można oglądać codziennie od godz. 8 rano do 4 po poł. przy ul. Jen Dąbrowskiego obok koszar Zawady. Piśmiennie zaś oferty należy składać w Magistracie (pokój nr. 8) zakup zaś detaliczny odbywać się będzie każdodziennie na miejscu w godzinach powyżej wskazanych.

Posiadane zapasy drzewek są następujące:

Szczepy.

Grusz—9734, Jabłoni—8748, Czereśni—245, Śliw—813.

Dziczki

Grusz—7287, Jabłoni—7939, Czereśni—2459, Sliw—1070.

Częstochowa, dn. 23 września 1919 r.

P. O. Prezydenta A. Januszewski

Ławnik K. Maliński

Ogłoszenie.

w sprawie przesyłek pieniężnych i wiadomości od krewnych z Ameryki.

Celem przyjścia z pomocą przy przesyłaniu pieniędzy z Ameryki do kraju z jednej strony krewnym, którzy te pieniądze z Ameryki do kraju chcą wysłać, a z drugiej strony krewnym w kraju mieszkającym i celem uchronienia tak wysyłającego jak i odbierającego od wysokich opłat a nawet i strat, — zorganizowane zostały ze strony Rządu polskiego odpowiednie Urzędy polskie, które kwoty nadane w Ameryce przyjmują i do wypłaty w kraju uprawnionym odbiorcom jaknajszybciej przekazują.

Urzędami temi są konsulaty polskie w Ameryce, zaś w kraju Pocztowa Kasa Oszczędności, która nadeszłe pieniądze bez pobierania jakichkolwiek opłat, za pośrednictwem Urzędów pocztowych wypłaca.

Prócz tego Państwowy Urząd Pośrednictwa Pracy i Opieki nad Wychodźcami w Częstochowie z tytułem swego zadania, przyjmuje bezpłatnie do załatwienia wszelkie sprawy, prócz zwykłej korespondencji — związane z emigracją do Ameryki tak Północnej jak i Południowej.

Zawiadamiając o tem P. T. mieszkańców powiatu Częstochowskiego, Państwowy Urząd Pośrednictwa Pracy i Opieki nad Wychodźcami w Częstochowie wzywa, ażeby wszyscy mieszkańcy powiatu, mający krewnych lub inne w Ameryce sprawy, w swoim własnym interesie swych krewnych, zgłaszali w Urzędzie Pośrednictwa Pracy i Opieki nad wychodźcami w Częstochowie, Jasnogórska 24, — ostatnie im wiadome adresy swych krewnych w Ameryce, jakoteż zwracali się z całym zaufaniem do Urzędu Pośrednictwa Pracy i w innych sprawach dotyczących emigracji.

Zgłaszanie adresów krewnych w Ameryce ma ten cel, żeby nasze konsulaty miały możność wejść z nimi w kontakt i uchronić ich od ewentualnych strat przy wysyłaniu pieniędzy.

Pamiętać o tem należy, że każdy grosz wydany w obcym kraju niepotrzebnie — uboży nas, przynosząc innym narodom dobrobyt, dlatego też nie powinniśmy dopuścić do tego, aby przesyłką pieniędzy i załatwianiem innych rzeczy zajmowały się osoby obce, które każą sobie za to dobrze płacić — wówczas gdy nasze Urzędy sprawy te załatwiają szybko i bezpłatnie.

Kierownik Państwowego Urzędu Pośrednictwa Pracy i Opieki nad Wychodźcami w Częstochowie.

(—) WOJCIECH MIŁKOWSKI.

Częstochowa, dnia 24 października 1919.

OGŁOSZENIE.

Intendentura Generalnego Okręgu Kieleckiego ogłasza konkurs na dostawę 10.000 ton drzewa opałowego, Ceny na drzewo należy podać w ofercie oddzielnie na suche, półsuche i mokre, a także na miękkie i twarde.

Oferty będą przyjmowane do 7 listopada włącznie. Koperta z ofertą powinna być zapieczętowana i z napisem na wierzchu „Oferta na drzewo zaopatrzona".

Pokój do wynajęcia umeblowany z całodziennym utrzymaniem dla pojedyńczej inteligentnej osoby, Oświetlenie elektryczne. Kości szki 2b m 6 front, II piętro

Zginęła książeczka wkładowa Cz Tow. Poż.-Oszcz. Nr. 6655 Uprasza się o zwrócenie do T-wa Kościuszki 11, Po ekspiracji ogłoszeń w pismach zostanie wydana książeczka nowa, dawna zaś traci wartość.

Pokój frontowy umeblowany zelektrycznością odnajmę. Wiadomość Aleja 30 Chętkowski

Pokój słoneczny umeblowany dla mężczyzny do wynajęcia. Wiadomość w Redakcji

Meble sprzedam, parę łózek wiedeńskich, 6 krzeseł, stół dębowy Ciemna 70 I-sze piętro

Do odstąpienia dzierżewa folwarku donacyjnego. Wiadomość w Redakcji

Redaktor i Wydawca: ADAM PACIORKOWSKI.

Odbito w Drukarni „Udziałowej"